

Maszkos fakó gerezna

Egy Borsalínó-történet

Borsalínó nem szeretett a Morgóba járni. Minél hamarabb túl akart esni a felesleges szócséplésen az éjjeli szolgálatot teljesítő, hagyomány- és szalonnaszagú örrel, hogy végre kikérdezhesse Oszkárt. Mióta mesteri rangra emelkedett, az intézeti hierarchiában elviselhetetlenül bőbeszédűvé vált, és egyre többet kellett a föld alatt tartózkodnia. Nem meglepő, hiszen ahogy Borsalínó a pletykákból értesült, a motollaszájú férfi röghöz kötése egyszerre bizonyult előnynek és hátránynak. Azt rebesgették, hogy a múlt hónapban jelentékeny kár keletkezett, miután a mester úr berúgott az Arabs Szürkében, és a különböző anyagok tégelyein kicserélte a feliratokat. Amikor aztán arra riadt fel a következő nap reggelén, hogy a gyakorlatot tartó orvos a jobb mutatóujj felső percének hiányával bökdös feléje és eszeveszettül üvölt, üdvösebbnek látta, hogy ha a nyugalma megőrzése érdekében ezentúl több műszakot vállal.

Esteledett. Borsalínó a hullaház piros téglás épületének hatalmas rácsos kapuját zárva találta. A kerítésen túl néhány tölgyfa formált nyitott tetejű vigvamat, hogy a lelkek szederjes égbe emelkedése zavartalanul menjen végbe. A bejáró sárga téglái lassan pulzálták a járdára a magukba szívott napfényt, ezzel csalóka sápadtságot kölcsönözve a hullaszállító kocsiknak és a bakon gubbasztó öröknek. Charon csónakosai egymás között beszélgettek, ügyet sem vetettek a bejárat előtt ácsorgó Borsalínóra. A kerítésen kívül toporgó férfi megtorpant, lenézett a cipőjére. Végigtörölte a kabátja ujjával. Aligha fog egyhamar új párra szert tenni. Háború, anyaghiány. A suszterek eladott vagy ellopott hajból varrják össze az elvásott lábbeliket. Néhány utcányira innen több kendős nőt vett észre, akik ügyetlenül próbálták takargatni kopasz fejüket. Mindenki abban a ruhában próbált

boldogulni, amiben, jobb esetben, előző este lefeküdt. Körülnézett az utcán. Senki sem lődörgött idekint. Csak az Üllői út távoli, kavargó jajai és a hazafelé igyekvők sivító tülekedése zümmögött fülébe. Ház-mesterszagot hordott a szél, noha a közelben egyetlen bérház sem emelkedett. Hideg, silány minőségű kolbásszal töltött káposzta kerül az asztalra. Bort töltenek. Ecetesre húzó bukéjával még így is megitta volna.

A kapu hangos nyikorgással kitérült.

– Meddig álldogál még ott? Bár a háttak megvárják – lótte ki fogai közül az éjjeli szolgálatos.

– Milyen cipője van magának? – kérdezte Borsalínó, amint átlépte a tetemnéző küszöbét. – Olyan csendesen jött, hogy nem hallottam.

– Katonai surranó – böffent a válasz –, amit annak adnak, aki bezupált. Mé? Fülelt?

Borsalínó jobb kezével megigazította a kalapját, alátúrte ősznek hazudott tincseit.

– Oszkár?

– Menjen be, benn ül!

Borsalínó hosszan nézte az elbicegő alakot. A bal oldalára kissé megdőlt, a másik fele valószínűleg nem bírja a terhelést. Hónapokkal korábban harctéri sérülésnek gondolta volna, most azonban a záptojás és a kén szagának keveréke tülekedett az orrába.

– Mióta? – harsogta utána, hogy zengett az üres folyosó.

– Mit mióta? – fordult meg az éjjeliőr.

– Dolgozik itt.

– A frontra is innen mentem. Vagyis hogy vittek. Nem emlékszem.

– És?

– Idén tavaszko eltávkó lett.

– Miért nem bocsátották el?

– Senkinek se nincsen baja itt velem. Alunni azelőtt sem aluttam éccaka, mosdani meg a fene se szeret. A paciensek nem panaszkonnak, maguknak meg mindegy.

– Nekünk?

– Olyan mihaszna kinézete van, csak tán rendőr?!

Borsalínó szeme megcsillant a lidérc pimaszságától.

– Oszta maga? – próbált bizalmaskodni az őr. – Kiszagútt.

– Maga bűzlik, mint a latrina. Bárki megorronthatja magát.

A volt detektív őrmester kalapjához emelte kezét, majd igyekezett elnyomakodni a férfi mellett, vigyázva, nehogy sokáig nézzen a szemébe.

– Fél, mi?

– Húzzon bőrt a pofájára és bicegjen a helyére, vagy bevitetem.

Míg a lidérc a kulccsal és a zárral vesződött a pincébe vivő, harminchárom lépcsőhöz vezető vasajtó előtt, Borsalínó a halottasház folyosóját figyelte a villanykörték derengésében. Nappali fényben talán még némi hívogatót is felfedezett volna a tojáshejszínre mázolt falakon. A lúg teret betöltő szagmintáinak kevergése alatt lappangott valami alaktalan elburjánzás, ami a hangtérben osont összepréselődve és alig hallhatóan tört utat magának. Kibújt buborékából, és ott cirkált a falakban és a plafonon. Egyszerre jelent meg és koncentráldott mindenütt, ahová a volt detektív őrmester pillantott. Követte a tekintetét, mint éjjeli bogarak a fényt. A jelenséget annak tudta be, hogy az ideérkezők kipárolgásai, az egyetemisták drukkjai és ájulásai az első boncoláskor felmelegíthették a testekből felszálló gázokat és gőzöket, hogy aztán egy ilyen elegyű permittel csalsjanak tévútra bárkit, aki szomorú kötelességének tesz eleget, amikor leereszkedik ide.

Az első néhány lépés után ebben a modern temetőben egyértelművé vált számára, hogy a holtaknak ezentúl már nincs sötétség, örök világosság fényeskedik mindenkinek. Bizalmatlanul raktározta el ezt a gondolatot. A folyosó elkanyarodott, a forduló után hallhatta Oszkár fütyörészését. A levegőben étel illata elegyedett a meghasasodott lúgével. Tudta, hogy a medve termetű bácskai férfi szeretett a munkahelyén enni, Borsalínónak azonban felkavarodott a gyomra a gondolatra, hogy itt bármit is fogyasszon.

– A fejért jöttem.

– Jó estét, szervusz! Foglalj helyet! Itt a terítés: fél vekni zsíros kenyérral – intett az asztal irányába –, de előtte egy stampedli tárgyi – mutatott a pálinkásüvegre – még olvasáshoz – biccentett a könyv felé –, mellé fokhagyma, vöröshagyma, paprika, ahogy dukál. Egy sör öblítőnek. A legutóbb itt járt egy hölgyike, akivel remekül el tudtam beszélgetni a szalonnáról és a politikáról. Gondoltad volna, hogy egy erdélyi nővel ilyen nagyszerűen lehet vitázni erről a két, szinte tökéletes témáról?! Először jutott eszembe az elmúlt néhány évtized alatt, hogy megkérem valakinek a kezét, de amikor arról kezdtem faggatni, hajlandó lenne-e nekem gyöngyhagymán resztelt csirkemáját sütni, alkalomadtán éjfélkor, mindenféle fontos hozzávalóval, tehát mus-

tármaggal, kakukkfűvel, köménnyel és fokhagymával, akkor sarkon fordult és elviharzott. Miféle fejért?

– Kaptam egy fülest, hogy ma késő délután hoztak be egyet, hozzá tartozó testnek híre-hamva sincs. Azt akarom megnézni.

– Papír? – szűrte két korty között a boncmester.

– Nincs.

– Akkor marad a kopf nálam.

– Ne baszkódj már, Oszkár! Ideadod, elviszem, később visszahozom.

– Aha. És azt hogyan is gondoltad?

– Leterítem valamivel. Egykettőre megjárom. Teufel ott vár rám az Üllői sarkán. Megkeresem Arszlánt, meggyőzőm, hogy ezt az ügyet csakis én tudom megoldani, aztán már hozom is vissza.

– Amikor papírt kértem, nem a kiadatásira céloztam. Maga a volt csoportvezető látogatott meg napokkal ezelőtt és a lelkemre kötötte, hogy szóba se álljak veled. Egy csupor hecsedlilekvárt helyezett kilátásba, ha követem az utasításait. Ilyenkor csipkebogyólekvárt, el tudod te azt képzelni?! Persze alkudozás nélkül elfogadtam az ajánlatát. Küldött kóstolót is. Várj csak! Itt kéne lennie valahol a papírnak a kupacban, amit aláíratott velem.

– Mit mondott? Mivel indokolta meg a kérését?

– Hivatalos minőségben járt itt, minden rokontempó nélkül. Rövid volt és lényegre törő. Előadta, hogy kirúgtak, nem vagy többe detektív őrmester a Testületnél.

– Azt nem árulta el, miért?

– Nem. Én pedig nem kérdeztem.

– Igazat mondott. Mindezekről függetlenül kellene a fej. Vagy koponya?

– Fej. Furcsa szögben metélték el a testtől. Mintha egy rács vagy egy csapóajtó választotta volna külön az egészset. Még mindig nem beszéltél arról, hogy mire is kell neked mindez.

– Rendőrségi ügy.

Oszkárból kirobbant a nevetés. Terebélyes, szőrös teste teljes egészében remegett a hahotában, fanyar szag kezdett terjedni körülötte.

– Akkor legalább annyit árulj el róla, kié, mié, férfi, nő, idős, fiatal, hajszín és a többi. Bármit, amin elindulhatok – igyekezett Borsalínó túlkiabálni a bácskai medve jókedvét.

– Ránézésre meg lehet mondani róla, hogy fiatal és cigány származású. Ugye tudod, hogy nem ennek az ügynek a segítségével fogsz

tudni kimászni a slamasztikából a Testületnél? Milyen fogódzót remélsz ettől? Odalenn hever egy ereje teljében lévő férfi feje. Bármennyire is mostoha életet élt, megállapítható, hogy nem lehetett sokkal több, mint harmincéves. A haja fekete, ahogyan a vastag bajsza is. Szája széles, orra sasorr, tekintete sötét és éles lehetett, most már tompán mered felfelé. A teljes rendőri és csendőri állomány a hazatérő katonákat próbálja lajstromozni, ki jött, ki maradt kinn, akár élve, akár holtan. Ennek az embernek a halála mindössze egy makulának tűnik majd a rubrikákban. Arslánt teljességgel hidegen hagyja.

Oszkár beszéd közben feltápáskodott ültéből, elcammogott az asztalsor mellett, és a falhoz lépett. Megnyomott egy gombot, Borsalínó mélyből jövő hangos nyikordulásra lett figyelmes. A halottak liftje lassú zörgéssel hozta szemük elé a mélyből, a jeges pincéből a főt. Láncok csikordultak, és először a kopf sziluettje, majd maga a fej jelent meg, mintha egy piaci kofa bádogtányérjára lett volna helyezve. Önkéntelenül is a volt detektív őrmester fülébe csengett a legutóbbi alkalom, amikor a kissé bolgár akcentusú férfi hangját hallotta, amint végigsimít portékáján, elmosolyodik, majd fennhangon megdicséri, milyen szép fej káposztát nevelt. Közelebb lépett. Oszkár hiánytalanul leírta, noha lebegett felette valami meghatározhatatlan szag. Borsalínó kivette zsebéből a bal kezét, és jobb kézzel óvatosan karmos mancsára hengergette a testrészt.

– Óvatosabban! Bár vér már nem sok van benne, lehetőleg ne szúrd fel rájuk! – mutatott a boncmester a borzkarmokra. – Azt hittem, csak a hajad...

– Fenét! Minek mutogassam a többit, éppen elég, hogy állandóan rajtam van ez az átkozott borsalino kalap.

Oszkár savanyú pofát vágva nekidőlt a falnak hatalmas medvetestével.

– Ha nem kellene egész nap a várost járnom, és egy helyen maradhatnék, mint te, nekem sem lenne annyi problémám. Mindenki náthás odakinn az utcákon – folytatta a volt detektív őrmester. – Amikor ma reggel a Nyugati indóház felé kerültem, láttam tömött sorokban az újonnan érkezetteket. Alig lehet felismerni valakit. Tömegek tolonganak rájuk várakozva, ha pedig meglátnak egy ismerősnek tűnő arcot, jobban örülnek, ha nincs lába, mintha náthás lenne. Pedig ők maguk is megváltoztak, ki így, ki úgy.

Borsalínó az orrához emelte a fejet. Közben azon gondolkodott, hová menjen először: Arslánt keresse fel, vagy a még forró nyomot

kövesse, és próbáljon találni bármit, ami segíthet neki abban, hogy visszajusson a Testület kötelékébe. Mióta elbocsátották, minden korábbi bizalmasa elkerülte. Ezt már nem tulajdoníthatta a fennálló helyzetnek. Órák leforgása alatt futott szét az információ telefonon, sarki szóbeszédén és Hanyistókon keresztül, hogy neki befellegzett. Ennek alig egy hete. Nem tudott arról, hogy valaki átvette volna a feladatait, ugyanakkor tisztában volt azzal is, hogy ha kitart elhatározása mellett, úgy átlépi korábbi jogköre határait is. Az éles vonalából szőtt törvényi háló immár nem tartotta fenn. Meghökkenetette a szag, amely a főből áradt. A lassú rothadás alatt gyűrűzött egy minta, amire várt. Csak egy pillanatra bukkant fel, és már el is tűnt, időt sem hagyva neki az azonosításra.

Egy darab nyers hús feküdt a karmain. Összefutott szájában a nyál. Bele akart harapni. Bizonyíték. Öklendezni kezdett. Megszédült, Oszkár fogta meg, mielőtt elvágódott volna. Bal kezében egy halott ember feje hevert. Szék támláját érezte a háta mögött. Torokhangú morgás rántotta vissza a valóságba. A boncmester magasba emelt ökleire és a pattanásig feszült ideg salétromos párájára eszmélt fel. Testek nyúltak és húzódtak össze az akarat és az ösztön tengelyén. Racionalitás és ösztön viaskodtak egymással, minduntalan nekifeszülve a másiknak, áttolni a határon. Megálltak, megdermedtek. Megremegtek.

Borsalínó szája szélét csípte a pálinka. Oszkár csibukot tartott a markában és a szétdobált laboratóriumi eszközök között kotorászott, hogy valamivel meggyújthassa a pipáját. Szakadások a ruháikon, mély korty és tüdőig leszaladó szippantás. Mintha kávéházban ültek volna, tekintetük nem találkozott. A fő elgurulva hevert az egyik boncaszta alatt.

– Na, takarodj, ne lássalak napokig! – tört ki Oszkárból.

A volt detektív őrmestert az ekvipázs az Üllői út és a Szvetenay utca kereszteződésében várta. A fogat bakján a fővárosi rendőrség sorállományú hajtója, Teufel ücsörgött. Vakargatta szalmaboglyára emlékeztető üstökét, ahogy az esti forgalmat figyelte. Amikor Borsalínó felpattant hátra az ülésekre, megfordult és megkérdezte, hová.

– Szagolja csak ezt meg, Teufel! – nyújtotta az üvegbúra alá rejtett fejet a kocsis felé. – Érzi?

Az ördögös elvette az üvegkalitkát, megfordította, majd elkezdte lecsavarozni az alját. A folyadék fodrozódott kifelé, mint a tó felszíne a kavics érkezése után. Kiért a karimáig, majd befelé indultak a körök. Teufel beledugta az ujját. A mozgás megállt. A volt detektív őrmester helytelenítőleg megrázta a fejét, majd visszavette a fejét, és lezárta a búrát.

Oszkár következtetése alapján az elkövető vagy elkövetők egyetlen mozdulattal – legyen az élőtől vagy élettelenről származó – végzett vagy végeztek az áldozattal. További meglátása, hogy eredetét tekintve cigány származású és fiatal ember. Mindehhez hozzájárul még a felvillanó és elillanó szagminta, valamint azon valószínűtlenség bekalkulálása az egyenletbe, amely akár feje tetejére állíthatja az eddigi következtetéseket, hogy egészen egyszerűen csak a spanyolnátha újabb halottjának maradványait hoztam el az Intézetből. A háború és a hadiipar következtében egyre több kézre volt szükség, így habár a gyárak felszívtak mindenkit, akit csak lehetett, az újdonsült munkások továbbra is a külső kerületekben vannak. A különböző telepek, lakónegyedek kialakulása elkerülhetetlenné vált, így a vezetőség, mielőtt tetőfokára hágott volna a szociáldemokraták által feltűzött tömeg haragja, elejét vette azzal, hogy hol ideiglenes, hol állandó lakhatást biztosított az ott dolgozóknak. Akadtak olyan tulajdonosok is, akik sietve felhúzott bérházaik pincéibe csapták ki munkásaikat, egyszerre megspórolva az állandóan lamentálók panaszaradatát arról, hogy nincsen, aki lehordja a pincébe a télire szánt szenet és a fizetséget azoknak, akik mindezt pénzért vállalják el.

Sokat jelentene, ha láthattam volna a test többi részét is. A formalinban lebegő fej nem sok nyommal kecsegtetett. Figyelembe véve az áldozat származását, akár sátorozhatott is a családjával, nem mossa a vasúti töltésektől. Vagy kubikosként, netán vályogvetőként, esetleg éjjel-nappal robotolóként kereste a betevőre valót. Több helyszínt kell bejárnunk Teuffellel, mielőtt nyomra bukkanunk. Ha még egyszer szagot foghatnék a főből, talán lerövidíthetném a nyomozati munkát. Borsalínó az előbb visszacsavart üvegbúra alját elkezdte kifelé tekerni. Csak egyetlen szippantás, nem több. Hús. Húst kell kapnom. Egyetlen harapás. Senki nem veszi észre. Nem lehet, bizonyító erejű nyom. Ha ezt bármilyen módon meg... Éhség.

Borsalínó beledugta az orrát a tárolóedénybe. Csattogtatta a száját, a folyadék spriccelt mindenfelé. Teufel hátrafordult, majd rá-mordult, hogy *ha éhes, elviheti a következő sarokig, ott van egy kifőzde.*

A volt detektív őrmester kihúzta pofáját az üvegből, vérzett a szája. Teufel maga mellé tette a gyeplőt az ülésre, kaffogott a lovak felé, azok gyors ügetésre váltottak. A hirtelen sebességváltástól Borsalínó hátrabucskázott ültében, kiejtette jobb kezéből a bizonyítékot tartalmazó tárgyat. Az ördögös kocsis egyetlen mozdulattal visszacsavarta az alját, míg másik kezével a felkészülődni készülő volt detektívet tartotta vissza. *Mielőtt bármi elhamarkodott cselekedetre ragadtatná magát, ezt elveszi.* Ez volt az eddigi leghosszabb mondat, amit Borsalínó az elmúlt években hallott tőle. Kapkodott irányába, a levegőt kaszálta a karmával, nem érte el őt. Megnyalintotta a száját, a saját vérét érezte. Ahogy Teufel visszaült a bakra, megkérdezte a volt detektív őrmestert, *biztos-e abban, hogy Arszlánhoz akar hajtatni.*

– Persze, bízom az ösztöneimben.

A Testület épületeiből minden kerületre jutott egy. Elméletileg ez állt a főváros egész területére. Ezzel szemben mindenki számára tudott titokként lebegett, hogy a König strasszéra alig merete betenni a lábát, aki másutt a király törvényét védte. A gölemek hathatós közreműködésével állandó felügyelet alatt állt ez a része Budapestnek. A közrend alól való kiszervezettség több esetben pusztán álproblémát jelentett, mert hiába nyomultak be akár a rendőrség, akár a csendőrség alkalmazottai egy-egy adott helyzetben problémás területre, az ottani hatóságok gyorsan kiebrudalták a tilosban járókat. A felszínes és rendszeres torzsalkodás, valamint az együtt nem működés magával vonta azt, hogy egyes fedett operatív törzsek nem az előre megrajzolt és felosztott kerületi jog- és hatáskörök mentén folytatták vizsgálódásaikat, hanem úgy, ahogy azt a bűnözői tevékenység megkívánta. Az így életre hívott közéleti színház jobbára lefoglalta a sajtó munkatársait, így mindenki nyugodtan végezhetette hivatását. A detektívek teljes állománya többnyire kiesett az újságírók látóköréből. Néha így is előfordult, hogy megkent kezű detektív konstáblernak eljárta a szája, de a politikai ügyosztályon dolgozók az ilyen esetekre is fel voltak készülve.

Borsalínó annyit kért Teufeltől, hogy a lakásától nem messze fekvő őrsre vigye. Utolsó találkozásukkor, az elbocsátásukkor, ide rendelte Arszlán. Az empire stílusú épület előtti két lámpaoszlopnál hajtottak el. Az ördögös kocsis a legénységi bejáráthoz irányította a lovat. A volt detektív őrmester kiszállt a járműből, és a sötétben nehezebben észrevehető ajtó felé vette az irányt.

– Ha tüsszögsz, tedd a kezedet a szád elé! – búcsúzott Teufeltől a március óta használatos elköszönéssel.

Ja, maga nem hallotta?! Derült fel egy szemhuntyásnyira a kocsis ábrázata, *Arszlán sem a régi már.* A lovak elindultak. A sikátorban Borsalínó egyedül maradt kimondatlan kérdésével.

Volt felettese szobájából kilépve igyekezett minél gyorsabban összezegezni az odabenn tapasztaltakat. Arszlán valóban megviseltnek tűnt, noha az ördögös kocsis elejtett megjegyzéséből nem ilyen gyökeres változásra számított. A detektív főfelügyelő testét teljesen hatalmába kerítette a spanyolnátha. Az ünnepélyek korábbi bonvivánja a mélyponton volt, még annál is keserűbb látványt nyújtott, mint amikor hazatért a frontról. Míg neki kevésbé jelentett problémát, ha kiegészítőkkal is, kimenni az utcára, addig korábbi feljebbvalója átalakulása félelmetes volt. Régi levendulaillatát erőteljes és csípős felhő váltotta fel. Volt felettese szobájába lépve egy régóta nem takarított istálló jutott eszébe, lovak habzó tajtéka és rozsdás patkók szaga emelkedett egyenesen a harctéri emlékekből, ahogy gondolati láncba igyekezett fűzni a mintákat, összefüggéseket. Sűrűsödtek a benyomások, az odabenn hallottak véletlenszerű konstellációkba rendeződtek. Korábban az értelmezés összeillesztési műveletei során jóval óvatosabbnak és célravezetőbbnek bizonyult, mostanában viszont egyre homályosabbnak látja a lehetséges kapcsolódási pontokat. A nátha megjelenése óta az ösztön irányított. Arszlán esetében a felbukkant fenevad messze túlszárnyalta az általa eddig látottakat. Szürke és vörös szőröcsomók, a testből itt-ott kidudorodó izomkötegek, minden mozdulat után a talajra koppantó karmok. Konzentrieren! Tehát végre megvan a cím. Az utolsó bérházak egyike az Üllői úton kifelé, egy kőhajításnyira a Határ csárdától. Az egész éjszakája rámehet arra, hogy a hozzátartozók után kajtasson és kifaggassa őket.

A hosszú gyaloglás után, amint befordult a sarkon, világossá vált Borsalínó számára, hogy jó helyen jár. A távolban az ég alja párállott a pusztázók által felvert portól. Sehöl egy tábla, amely figyelmeztetne a náthásokkal való érintkezés szabályaira, a lámpása által megvilágított fénykörön túl csak a Hold segítségével lehetett tájékozódni. A félig elkészült épületből halvány fény szűrődött ki. A volt detektív őrmester ismételten lecsavarta az üvegbúráról az alját, hogy a formalinon átküzdve magát ismét szagot foghasson. Szippantott egyet, de az

eddig irányadó minta kipárolgását elfedte a korábbi, számára beazonosíthatatlan nyom. Betöltötte a levegőt, a férfinak nehezeére esett a légzés. Megtelt a tüdeje, felfúvódott a mellkasa, szűrtak a belső szervei. Kikerekedett arcáról eltűntek a ráncok, bőre makulátlanná vált. A víz áraszt ilyen odort. Felszívódik az anyagokban, telít. Hallatlan ez a jelenség: hogyan kapcsolódhat össze ilyen hibátlanul matéria és tulajdonsága és örökíthet folyékony halmazállapotból légnemű formátumba. Már csak a szilárd hiányzik, egy gazdatest, ami mindent létrehozta. Borsalínó szippantott egyet, amikor egy loncsos kutya rontott rá az éjszakából. Hangos acsarkodása messzire gördült a sötét hangterében. A férfi lába szárát vette célba, de Borsalínó letette a lámpást maga elé a földre, majd övéről sebtében leakasztott ölmos botjával egyetlen jól irányzott mozdulattal arrébb repítette a jószágot. Az eltűnt a sötétben.

A volt detektív őrmester fulladozni kezdett. Botladozva megindult az épület irányába. Összeesésekor a gyér fényben hegynyi sziluett rajzolódott ki előtte.

Ez ázott kutyaszag, nem lehet más. Erős, penetráns, mindent átható és mindenhová beférkőző. A lélegzetnek nem maradt hely, búra borult fölém, kiszorultam a térből. Feltápáskodott a porból, orra alapján igyekezett tájékozódni. Néhány lépésnyire nyálat érzett, hosszú fűrtökben lógó nyúlványokból folyamatosan áramlott feléje a víz és a szőr keveréke. Bal kezéről leszakította a hosszú bőrkesztyűt, alóla karmok és puha ujjpárnák kandikáltak ki. Ez az én területem. Nem szoríthat ki innen. A szagfelhő kezdett kevésbé áthatolhatatlan lenni, levegőhöz jutott. A bűzbe, subaként burkolózó test egyre hátrább és hátrább húzódtott. Vér vasas odorjára és valami csípősre kaptam fel a fejemet.

Ököllet, majd botjával vert néhányat a vastag deszkákra, mire kinylt egy kisebb, ráccsal védett ablak.

- Pusztuljon innen, maga senkiházi!
- Királyi rendőrség, azonnal nyissa ki!
- Méghogy?! Na, ne röhögtesse!
- Eresszen be!

Az ablak becsukódott, és kisvártatva Borsalínó csörtetésre lett figyelmes. Maga mögé sandított az ásitó sötétségbe, attól tartva, hogy a megvadult kutya ismét felbukkan. Odabentről némi babrálás hallatszott a kulcsomóval, majd kitárult a kapuszárny. A volt detektív

őrmester azonnal átnyomakodott a résen, és megpróbálta bevágni maga után.

– Mit csinál, ember? Meghibbant?

A lámpás fényénél egy alacsony, szürke hajú, egérre emlékeztető lényt pillantott meg. Borsalínóban felbuzogott az éhségérzete, így felelet nélkül rávetette magát. Az emberke kitért előle, és szemvillanás alatt elinalt a sötétben, hiába pásztázta utána a volt detektív őrmester az udvart. Aznap már sokadszorra átkozta el a spanyolnátha-járványt. Szüksége lett volna a vélhetően házmesteri beosztásban dolgozó férfira, hogy útba igazítsa, így viszont egyedül az orrára hagyatkozhat.

Ismerős szagok kavardtak fel benne. Óvatosan leemelte a tárolóedény alját. A formalin szaga elsőre elborította orrát, majd úgy érezte, hogy minden egyes újabb szippantással közelebb jut az ügy megoldásához. Szellőzetlen pincehelyiség, nyirkos fekvőhelyek, testekről lecsorgó izzadság és fekália bűze bukkant elő. És ott kavargott mindentől függetlenül egy másik minta, amelyre eddig nem figyelt fel: az ázott kutya szaga. Az őt megtámadó jószág is hasonlót gőzölt ki magából. Ez mégis erőteljesebb, élesebb és gyomorba vágóbb. Borsalínó ott forgott, a ledöngölt földet kaparta szabad bal kezével, mert tudta, megtalálta, amit annyira keresett: a bizonyítékot. A véletlen sodorta az útjába, de megtalálta, ha magát a tettest nem is. Egy ringó árnyék közeledett feléje az udvar másik végéből, a pincelejárattal felől. Nem érzett semmit, mintha egy szaghiány közeledett volna feléje a sötétben.

– Az uram az ottan a kezibe!

– Tessék? A férje? Hogyan halt meg? Hol a teste többi része? Ki maga? Hogy hívják?

– Leharapta a fejét. Az, ottan kint, begyött a pusztázók Nakonxipánján túlra. Hogy mié köpte ki a fejét, nem tom. A többit bezrossan megette.

– Mi eszik embert?

– Most má sok minden. A Grippás szerette az uramat, mer az mindég adott neki enni, ha vót neki mibű. Aztán gyött a betegség, nehízsig, oszt ráfanyarodott az emberhúsra. Van ilyen.

– Továbbra sem válaszolt arra, hogy ki maga, és hogy hívják?

– Hogy ki vagyok, mondtam má, Boa asszonnak hínak itten.

– Van valami bizonyítéka arra, amit állít?

– Ottan van a maszkos fakó gerezna, e, a sarokban. Eridjen, nézze meg!

Borsalínó nem akart hinni a fülének. Jött egy asszony, aki megoldotta helyette az egészet, illetve, valójában mindig is tisztában volt azzal, hogy mi történt a férjével, és egyáltalán nem zavarta ez az egész. Megmutatta neki a bizonyító erejű szőröcsomót, és ez ránézésre egybevágott mindennel, amit előadott korábban.

A sűrű, rojtszerű anyag valóban ott hevert, ahol az asszony állította. Közelebről a lámpás fényénél kivette a hosszú, széles anyagból kiálló apróbb szőröket. Ez a lény tútesz mindenen, amit eddig tapasztalt. Óriási, megközelíthetetlen és felséges. Nem fogható be. A volt detektív őrmester nem tud igazságot szolgáltatni. Minden egész eltörött, semmit sem tud újrafoltozni. Képtelen megstoppolni az életét, nem mehet vissza oda, ahonnan eljött, noha azzal a reménnyel indult el kora este a Morgóból, hogy visszaszerzi azt, ami korábban az övé volt.

– Miért nem jött bejelenteni?

– Ki foglalkozott volna ezzel?! Egy fiatal cigány ember meghalt. Sokan pusztultak el a háborúban, itten aligha számított volna az ő vége. Maga is azért gyött, mert valamit akart. Osztán e most nem teljesül. Vége az életinek, vagy nem. Gyöjjön!

Boa asszony elfordult Borsalínótól, és testével hosszú nyolcasokat leírva megindult a pince lejárata felé.